

UNIVERZITET U BEOGRADU
Fakultet organizacionih nauka

NASTAVNO-NAUČNOM VEĆU

Predmet: Podobnost teme i kandidata Milana Resimića za izradu doktorske disertacije.

Odlukom Nastavno-naučnog veća Fakulteta organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu 05-01 бр. 3/72-7 od 10.07.2024. godine imenovani smo za članove Komisije za pregled i odbranu pristupnog rada i ocenu naučne zasnovanosti teme doktorske disertacije kandidata Milana Resimića pod naslovom:

Integrisani model za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju.

Na osnovu materijala priloženog uz Zahtev kandidata, Komisija podnosi sledeći

REFERAT

1. PODACI O KANDIDATU

1.1. Biografski podaci

Mr Milan Resimić rođen je 16.12.1979. godine u Užicu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju, društveno-jezički smer. Završio je Višu školu za sportske trenere u Beogradu, odsek za borilačke sportove - realni aikido. Diplomirao je na Fakultetu za menadžment u sportu ALFA BK Univerziteta 2005. godine sa prosečnom ocenom 8,63. Magistrirao je 2007. godine na ALFA BK Univerzitetu, smer Strategijski menadžment sa prosečnom ocenom 9,00 a magistarski rad na temu „Analiza osnovnih činilaca razvoja srpskog šoubiznisa” odbranio je sa ocenom 10. Na doktorskim studijama na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu, studijski program Menadžment, položio je u roku sve ispite sa prosečnom ocenom 9,88.

Učestvovao je na više naučnih konferencija i objavio više naučnih radova u međunarodnim časopisima, u oblasti etičkog poslovnog liderstva, strategijskog i kriznog menadžmenta, menadžmenta znanja, upravljanja finansijskim rizikom itd. Objavio je naučnu monografiju „Glavni aspekti liderstva srpskog šoubiznisa“, izdavača Zadužbina Andrejević i Apostol centar, i tri stručne monografije: „Uvod u pravoslavno liderstvo-vertikala“, „Uvod u primenjeno pravoslavno liderstvo-horizontala“ i „Srpsko pravoslavno poslovno i ekonomsko

liderstvo“ u izdanju Apostol centra pravoslavnog liderstva.

1.2. Stečeno naučnoistraživačko iskustvo

U nastavku će biti predstavljene naučnoistraživačke aktivnosti kandidata koje obuhvataju obuhvataju radove objavljene u časopisima i na konferencijama.

1. Špiler, M., Matejić, T., Knežević, S., Milašinović, M., Mitrović, A., Bogojević Arsić, V., Obradović, T., Simonović, D., Despotović, V., Milojević, S., Adamović, M., Resimić, M., Milošević, P. (2022). Assessment of the Bankruptcy Risk in the Hotel Industry as a Condition of the COVID-19 Crisis Using Time-Delay Neural Networks. *Sustainability*, 15(1), 272. (M22)
2. Resimić, M., Stojiljković, M., & Raičević, J. (2023). The main elements and factors of the development of the concept of knowledge management in the context of business consulting. *BizInfo (Blace) Journal of Economics, Management and Informatics*, 14(2), 83-93. (M51)
3. Resimić, M. (2024). Organizacioni model 7S u kontestu pravoslavnog i etičkog poslovnog liderstva, STED 2024 XIII INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT, TREBINJE, 06th-09th JUNE 2024 (rad prihvaćen za objavljivanje). (M33)
4. Resimić, M. (2024). Otvorene inovacije za unapređenje liderstva, STED 2024 XIII INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT, TREBINJE, 06th-09th JUNE 2024 (rad prihvaćen za objavljivanje). (M33)
5. Cekić, K., Tucović, N., Pantelić, O., Resimić, M., Mitrović, A. (2023). Generisanje štampane dokumentacije u modulu za polise osiguranja SAP sistema, Zbornik radova XIV Skup privrednika i naučnika SPIN'23 DIGITALNI I ZELENI RAZVOJ PRIVREDE, Beograd, 6-7. novembra, ISBN: 978-86-7680-446-7. (M63)

Ostalo

- Resimić, M. (2019). Glavni aspekti liderstva srpskog šou-biznisa, Zadužbina Andrejević, Beograd ISBN - 978-86-525-0387-2 (naučna monografija)
- Resimić, M. (2023), Changing of the Roles and Behaviour of Employees from the Aspects of Christian Spirituality and Ethical Leadership-From People Through Human Resources to Cyborg. *International Academic Journal*, 4 (2), 8-15.
- Resimić, M. (2022), Spiritual and ethical marketing as a factor of strategic business leadership: holistic approach. *International Academic Journal*, 3(1), 57-64.
- Resimić, M., Miletović, N., & Adamović, M. (2022). Financial Literacy of Management and Business Performance: trends and challenges. *International Academic Journal*, 3(2), 26-29.
- Resimić, M. Ethics of business and social leadership in the corona crisis. *Academic Journal*, 2(2), 40-44.

Sledi spisak položenih predmeta na doktorskim studijama sa ocenama i ESPB bodovima:

<i>Naziv predmeta</i>	<i>Ocena</i>	<i>Broj EPSB</i>
Menadžment znanja – odabrana poglavlja	10	10
Organizaciono ponašanje i kultura	10	10
Upravljanje promenama – odabrana poglavlja	10	10
Organizacija poslovnih sistema	9	10
Strategijski finansijski menadžment	10	10
Strategijski menadžment	10	10
Marketing i odnosi s javnošću – strateški pristup	10	10
Menadžment ljudskih resursa – odabrana poglavlja	10	10
Metodologija naučnih istraživanja	10	10

Kandidat je dana 8.10.2024. godine uspešno odbranio pristupni rad za izradu doktorske disertacije pod nazivom: **Integrisani model za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju.**

1.3. Ocena podobnosti kandidata za rad na predloženoj temi

Rezultati dosadašnjeg obrazovanja i naučno-istraživačkog rada govore u prilog zaključku da je kandidat Milan Resimić osposobljen da samostalno radi na predloženoj temi doktorske disertacije i samim tim iskaže doprinose u toj oblasti.

Predložena tema doktorske disertacije je potpuno u saglasnosti s temom pristupnog rada koji je uspešno odbranjen. Tema disertacije odgovara istraživačkom radu koji je kandidat prikazao tokom doktorskih studija.

Milan Resimić kroz svoje naučno-istraživačko i stručno iskustvo pokazuje interesovanje za oblast istraživanja „finansijski menadžment, računovodstvo i revizija“, tako da se zaključuje da je u potpunosti kvalifikovan i pripremljen da temu doktorske disertacije samostalno istražuje i pruži naučno-stručne doprinose u toj oblasti.

2. Predmet i cilj istraživanja

Predmet istraživanja u doktorskoj disertaciji je identifikovanje ključnih faktora koji utiču na razvoj konceptualnog modela za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju i unapređenje veština forenzičkih računovođa. Sa širokom upotrebom interneta i drugih savremenih tehnologija, zabeležen je značajan rast prevarnih šema u svim aspektima poslovnog okruženja. U eri naprednih finansijskih prevara, kompjuterski podržani automatizovani sistemi za otkrivanje prevara mogu biti od izuzetnog značaja, posebno ako se koristi specijalizovano znanje iz ove oblasti. Finansijska prevara ima dalekosežne posledice koje prevazilaze samo trenutne finansijske gubitke. Žrtve trpe narušen ugled, pravne probleme i ekonomsku nestabilnost. U svetskoj ekonomiji, jedan slučaj može uticati na brojne industrije.

Kako preduzeća i finansijske transakcije postaju sve složeniji, povećava se i rizik od prevare i finansijskih malverzacija. Razumevanje koliko je hitno potrebno boriti se protiv finansijskih prevara, od suštinskog je značaja. Prevara je neprihvatljiv izraz za svako regulatorno

telo i poslovnu organizaciju koja je društveno odgovorna i posvećena etičkoj poslovnoj praksi. Računovodstvene prevare predstavljaju kritično pitanje u zaštiti globalnog finansijskog tržišta. Sveukupne prevare su povezane sa pregledom računovodstvenih evidencija, falsifikovanja transakcija i zloupotrebe računovodstvenih principa. Ako se ne kontrolišu, prevarne radnje mogu imati negativan uticaj na profit, profitabilnost i ukupnu održivost entiteta. Istraživanje ukrštanja liderskih kvaliteta sa osobinama, veštinama i etičkim vrednostima forenzičkih računovođa je pitanje kome treba posvetiti posebnu pažnju. Možemo da se udubimo u to kako efikasno liderstvo poboljšava efikasnost forenzičkih računovođa u organizacijama, obezbeđujući da poštuju etičke standarde, maksimizuju svoje istražne veštine i značajno doprinose ciljevima organizacije. Obzirom na neefikasnost tekućih računovodstvenih i revizijskih procedura u predviđanju i otkrivanju ranijih prevarnih finansijskih izveštaja, istražitelji prevarnih radnji moraju dublje sagledati nove modele predviđanja i otkrivanja.

U digitalnom dobu, nove tehnološke promene, razvoj i transformacije doživljavaju veštačka inteligencija, robotske tehnologije, *cloud* sistemi, blokčejn, Industrija 4.0 i Industrija 5.0. Računovodstvena profesija je takođe pogođena ovom primenom i transformacijom. Usled digitalizacije, ambiciozne i iskusne računovođe moraju se prilagoditi promenljivim zahtevima svoje profesije. Ovo im pruža značajnu priliku za unapređenje stručnosti, posebno u oblasti digitalnih veština i znanja, što može stvoriti utisak da će budući zadaci u računovodstvu postati složeniji.

Definicija forenzičkog računovodstva varira među autorima; bez obzira na to, svi dele istu osnovnu ideju, a to su računovodstvene prakse i tehnike dizajnirane za upotrebu na sudu. Međutim, kao i svaka profesija, forenzičko računovodstvo nije imuno na etičke izazove. U radu će biti istražena ključna etička pitanja sa kojima se suočavaju forenzičke računovođe i mere koje su preduzete za njihovo rešavanje.

Kodeksi korporativnog upravljanja su uvedeni da bi se obezbedila sigurnost akcionarima i poboljšala transparentnost u vezi sa aktivnostima organizacije. Kodeksi korporativnog upravljanja postali su neizbežni za organizacije koje teže poštovanju standarda. Značaj korporativnog upravljanja porastao je na početku 21. veka, kada su slučajevi organizacionih prevara izazvali gubitke za akcionare. U savremenom globalnom poslovnom okruženju, tradicionalna uloga korporativnog upravljanja više ne osigurava organizacionu vrednost. Promene su neophodne da bi se osigurao dugoročni uspeh, odgovornost i društvena odgovornost. Integracija održivosti u proces korporativnog upravljanja postala je ključna, obzirom na aktuelne globalne trendove i potrebu za dugoročnim rastom. Savremene kompanije se suočavaju sa brojnim izazovima i rizicima, koji su pojačani globalizacijom i napredovanjem informacione tehnologije. Ovi izazovi uključuju elektronske prevare u vezi sa lošim finansijskim upravljanjem i probleme u održavanju celokupnog poslovanja. Kompanije se često preusmeravaju na finansijske aspekte, zanemarujući druge aspekte poslovanja koji mogu imati značajne finansijske posledice.

Efikasna prevencija prevara, blagovremeno otkrivanje prevare i snažni mehanizmi reagovanja su ključni za zaštitu interesa organizacija od negativnih uticaja prevare. Međutim, rešavanje pitanja kako postići ove ciljeve, složen je izazov. Računovodstveni standardi i revizorske strategije su osnova za istraživanje finansijskog kriminala, čiji su pojavni oblici prevara, pranje novca, korupcija ili kršenje korporativne politike. Razvoj strategije borbe protiv prevara u organizaciji ima pozitivan uticaj, smanjujući verovatnoću pojave, vreme otkrivanja i materijalnost za prevaru, ali ujedno štiteći korporativnu reputaciju, brend, kredibilitet menadžmenta i samu organizaciju. Analiza sastava, razvoja, implementacije i kvaliteta efikasnosti i učinka strategije borbe protiv prevara fokusira se na ključne pokretače uspeha, uključujući radno okruženje sa visokim integritetom i etičku organizacionu kulturu. Glavni faktor

koji doprinosi pojavi prevara je etička kultura i integritet koji se neguju unutar kompanije.

Prevara se razvija i raste sa promenama u radnom okruženju, organizacionim strukturama, industrijalizaciji i zakonodavstvu. Ključni faktori koji podstiču ljude na prevarno ponašanje uključuju novac, pohlepu, manipulaciju, pritiske na radnom mestu, porodične potrebe, politiku i racionalizaciju. Pomenuti faktori predstavljaju uzroke koji inspirišu pojedince na izvršenje prevare, metode za njeno identifikovanje i motive koji podstiču ljude na prevarno ponašanje. Menadžment mora preduzeti aktivne korake u cilju uklanjanja ranjivosti koje licima koje su sklone da sprovode kriminalne aktivnosti pružaju mogućnost da izvrše prevaru. Lideri organizacija treba da primenjuju snažnu strategiju protiv prevara i obeshrabruju sve neprikladne prakse. Podizanje efikasnosti zaposlenih može se dodatno usavršiti kroz realnu podlogu za suzbijanje prevara i poštovanje zakonskih i regulatornih obaveza. Stoga je od ključnog značaja negovanje etičke korporativne kulture kao sredstva za sprečavanje prevara. Priprema zaposlenih za borbu protiv prevara i za poštovanje zakonskih i regulatornih obaveza može značajno povećati njihovu učinak i efikasnost. Zbog toga, razvoj etičke korporativne kulture je od izuzetne važnosti za sprečavanje prevara.

Postoji značajno uvećan interes za forenzičko računovodstvo, što se ogleda kroz osnivanje brojnih specijalizovanih kompanija u ovoj oblasti. Ove firme rade u različitim zemljama i ostvaruju unosan profit. Uz osnivanje mnogih organizacija u oblasti forenzičkog računovodstva koje pružaju profesionalne akreditacije uočava se i da mnogi univerziteti širom sveta uvode discipline iz oblasti forenzičkog računovodstva, što je trend koji se široko primećuje. Poslednjih godina, broj institucionalnih tela forenzičkog računovodstva koja nude profesionalne akreditacije značajno je porastao. Dodatno, univerziteti iz različitih delova sveta započeli su sa uvođenjem obrazovnih programa iz oblasti forenzičkog računovodstva, i ovaj trend je u stalnom porastu.

Sa razvojem razumevanja podataka o korporativnim finansijskim prevarama, pojavilo se više metoda za identifikaciju i analizu rizika u ovom kontekstu. Ističu se četiri osnovne kategorije ovih metoda: agresivno računovodstveno otkrivanje, distribucija prirodnog broja i reči (natural number and word distribution - NDNW), statističko učenje, nove metode mašinskog učenja i duboko učenje.

U kontekstu forenzičkog računovodstva, studije katastrofa mogu ponuditi metodološke pristupe za analizu i upravljanje rizicima, posebno u digitalnom okruženju gde su pretnje često nepredvidive i složene. Metodologije razvijene za procenu rizika u studijama katastrofa mogu se primeniti za identifikaciju ranjivosti u informacijskim sistemima i finansijskim procesima. Takođe, pristupi koji se koriste za obnovu nakon katastrofa mogu se adaptirati za vraćanje integriteta i poverenja u poslovne sisteme nakon otkrivenih prevara ili kibernetičkih napada. Upravljanje u katastrofama naglašava značaj brzog i efikasnog odgovora na takve situacije. U kontekstu forenzičkog računovodstva, ovaj pristup može se koristiti za razvoj sistema koji omogućavaju brzo otkrivanje i odgovor na finansijske nepravilnosti. Upravljanje u katastrofama takođe uključuje planiranje i pripremu, što je ključno za prevenciju prevara i minimizaciju štete.

Jedan od najvažnijih aspekata upravljanja u katastrofama je koordinacija među različitim timovima i agencijama. Slično tome, u forenzičkom računovodstvu, efikasna koordinacija među različitim odeljenjima unutar organizacije može značajno poboljšati sposobnost otkrivanja i odgovora na finansijske pretnje. Upravljanje katastrofama takođe ističe važnost komunikacije i transparentnosti tokom katastrofa. Ove principe treba integrisati u poslovne procese kako bi se osiguralo da svi članovi tima razumeju svoje uloge i odgovornosti, što će omogućiti brži i efikasniji odgovor na otkrivene prevarne aktivnosti.

Značaj liderstva u izgradnji sistema i kulture za borbu protiv prevara u organizaciji je nesumnjiv. Upravo kao što etičko liderstvo igra ključnu ulogu u post-katastrofalnom oporavku, tako je i u prevenciji i rešavanju prevara u poslovnom okruženju. Lideri koji promovišu etičke

vrednosti i transparentnost ne samo da smanjuju šanse za prevaru, već i osiguravaju brži i efikasniji oporavak organizacije nakon incidenta. Integracijom principa otpornosti iz studija katastrofa sa etičkim liderstvom, organizacije mogu razviti robusne strategije za suočavanje sa digitalnim pretnjama. To uključuje kreiranje kriznih planova, obuku zaposlenih i implementaciju tehnoloških rešenja koja omogućavaju brzu reakciju i oporavak. Kombinacija forenzičkog računovodstva, etičkog liderstva i uvida iz studija katastrofa predstavlja sveobuhvatan pristup za upravljanje rizicima u digitalnom poslovnom okruženju. Ovaj integrisani model ne samo da jača kapacitete organizacija za detekciju i prevenciju prevara, već i unapređuje njihovu otpornost i sposobnost za oporavak nakon kriza, stvarajući tako sigurniji i stabilniji poslovni ambijent.

Etika je centralna za liderstvo zbog prirode procesa uticaja, tj. treba da angažuje sledbenike u postizanju zajedničkih ciljeva i uticaj koji lideri imaju na vrednosti organizacije. Pored svog uticaja, lideri imaju značajnu ulogu u formiranju etičke klime u svojim organizacijama. Dobra interna kontrola je povezana sa dobrim nadzorom. Uz dobru internu kontrolu, kompanija može pratiti transakcije menadžmenta sa povezanim licima, pomoći kompaniji da redovno procenjuje efikasnost interne kontrole i nadgleda formiranje i implementaciju u organizaciji. Više prevara je došlo zbog lošeg upravljanja i sistema interne kontrole.

Da bi se sprečili ili minimizovali sofisticirani slučajevi koji su se desili u preduzećima pod dejstvom digitalizacije, vlasnici preduzeća ili menadžeri treba da preduzmu određena merenja. Značaj forenzičkog računovodstva kao profesije, koja se smatra jednim od ovih merenja, raste iz dana u dan. U Srbiji, značaj ove profesije gotovo da nije prisutan u smislu prevencije prevara u digitalnom okruženju, pri čemu se ističe da neophodna infrastruktura za razvoj kapaciteta forenzičkog računovodstva još nije u potpunosti uspostavljena, što je veliki izazov kako za javni, tako i za korporativni sektor. Sa napredovanjem digitalne transformacije i upotrebom velikih podataka, računovodstveni i revizorski stručnjaci traže napredne tehnike za otkrivanje nepravilnosti i prevara. Očekuje se da će duboka analiza podataka, metode grupisanja, rudarenje podataka, veštačka inteligencija i primena ekspertskih sistema promeniti radne zadatke. U forenzičko-finansijskim istragama koriste se tehnike kao što su Beneish-ov model, Benfordov zakon, ali i analiza trendova, horizontalna i vertikalna analiza, regresiona analiza i racio analiza Markovljevog lanca. Računarski programi su neizbežni za analizu kvantitativnih i kvalitativnih podataka. Međutim, postoji pitanje optimalnog modela za prikaz prevara i da li forenzičke računovođe i revizori mogu razviti univerzalni model. Ovakvi modeli su obično nedosledni i ne zadovoljavaju sve potrebe, a neke tehnike imaju značajne nedostatke.

Forenzičkim računovođama je potrebna stalna obuka da bi ostali u toku sa tehnološkim napretkom. Integracija tehnologije omogućava forenzičkim računovođama da efikasno upravljaju velikim količinama podataka, povećavajući skalabilnost napora za otkrivanje prevara. Integracija tehnologije i ljudske ekspertize u forenzičko računovodstvo predstavlja promenu paradigme u borbi protiv finansijskih prevara. Saradnja između forenzičkih računovođa i tehnologa koristi prednosti svakog od njih, stvarajući sinergiju koja je snažnija i prilagodljivija od bilo koje pojedinačne komponente.

Glavni faktor koji je doveo do velikih finansijskih skandala koji su privukli pažnju širom sveta, je neetičko liderstvo u kompanijama. Etičko liderstvo i njegov uticaj u velikoj meri zavise od institucionalnog okruženja, a može se očekivati da će se značajno razlikovati u različitim zemljama i kulturama. U nekim situacijama, etičko liderstvo može imati minimalan (skoro zanemarljiv) ili čak suprotan uticaj od očekivanog. Efikasno etičko liderstvo u digitalnom okruženju obično rezultira povećanim tehnološkim inovacijama i smanjenjem finansijskih gubitaka u digitalnom prostoru. Etički lideri odražavaju organizacionu kulturu u digitalnom okruženju i njihove aktivnosti imaju uticaj na mase i budućnost digitalnog prostora.

Obuka profesionalnih računovođa, posebno eksternih revizora, u forenzičko-računovodstvenim vještinama, etici, principima i procedurama može značajno povećati njihove sposobnosti za otkrivanje prevara. Ovo, pak, može doprineti povećanju šansi za otkrivanje prevara u finansijskim izveštajima i služiti kao detektor za prevarne prakse. Uspešno otkrivanje prevara često uključuje saradnju između forenzičkih računovođa, naučnika, stručnjaka za sajber bezbednost i pravnih stručnjaka. Pored toga, bitno je istaći važnost međudisciplinarnog pristupa gde raznovrsna stručnost doprinosi sveobuhvatnom razumevanju finansijskih nepravilnosti.

Cilj doktorske disertacije je da pokaže da li postoji mogućnost za razvoj novih ili unapređenja postojećih modela prevencije prevara zasnovanih na primeni holističkog pristupa u svrhu identifikovanja svih elemenata i faktora relevantnih za povezanost prevencije rizika od zloupotreba i prevarnih radnji u digitalnom okruženju i etičkog liderstva, a sve zasnovano na prethodno definisanim karakteristikama etičkog liderstva

Da bi se podigao ukupni kvalitet etičkog liderstva na različitim nivoima i u različitim vrstama organizacija, jedan od ključnih načina je podsticanje razvoja novih poslovnih modela za efikasnije upravljanje performansama. U ovom kontekstu, ističe sa važnost podizanja verovatnoće postizanja ciljeva efikasnog upravljanja rizikom od zloupotreba i prevara u organizacijama.

Početna lista bibliografskih izvora koji će se koristiti prilikom izrade doktorske disertacije:

- [1] Abdullah, R. & Mansor, N. (2015). Forensic accounting and fraud risk factors: The influence of fraud diamond theory. *The American Journal of Innovative Research and Applied Sciences*, 1(5), 186-192.
- [2] Abdullahi, F. A., Mamuda, A. U., & Kauji, M. B. (2023). Feasibility of Implementing Forensic Accounting in Fraud Detection and Prevention in Public Sector: Evidence from Borno State. *International Journal of Social Sciences and Humanities*, 11(6), 118-128.
- [3] Aboud, A., & Robinson, B. (2020). Fraudulent financial reporting and data analytics: an explanatory study from Ireland. *Accounting Research Journal*, ahead-of-print(ahead-of-print). doi:10.1108/arj-04-2020-0079
- [4] Adj, A. F. R., & Chariri, A. (2022). The Role of Leadership Style in Asset Misappropriation: An Ethnography Study. *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*, 28(3), 28-46. <https://doi.org/10.32353/khrife.3.2022.03>.
- [5] Afriyie, S. O., Akomeah, M. O., Amoakohene, G., Ampimah, B. C., Ocloo, C. E., & Kyei, M. O. (2023). Forensic accounting: A novel paradigm and relevant knowledge in fraud detection and prevention. *International Journal of Public Administration*, 46(9), 615-624.
- [6] Ahmad, L., Zayyad, D. & Rasak, K. (2018). *Accounting scandals, ethical dilemmas and education challenges*. London: Elsevier Press.
- [7] Aivaz K-A, Florea IO, Munteanu I. Economic Fraud and Associated Risks: An Integrated Bibliometric Analysis Approach. *Risks*. 2024; 12(5):74. <https://doi.org/10.3390/risks12050074>.
- [8] Akinbowale, O. E., Klingelhöfer, H. E. and Zerihun, M. F. (2020). An innovative approach in combating economic crime using forensic accounting techniques. *Journal of Financial Crime*, 27(4), doi: 10.1108/JFC-04-2020-0053.
- [9] Akinbowale, O. E., Klingelhöfer, H. E., & Zerihun, M. F. (2021). The integration of forensic accounting and the management control system as tools for combating cyberfraud. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 25(2), 1-14.
- [10] Aksoy, T., Uzay, S. (2021). Relationship Between Fraud Auditing and Forensic Accounting. In: Aksoy, T., Hacioglu., U. (eds) *Auditing Ecosystem and Strategic Accounting in the Digital Era*. Contributions to Finance and Accounting. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-72628-7_6.
- [11] Akter, S. S., & Rahman, M. S. (2024). Cloud Forensic: Issues, Challenges, and Solution Models. In *A Practical Guide on Security and Privacy in Cyber-Physical Systems: Foundations, Applications and Limitations* (pp. 113-152).
- [12] Akyol, A. C. (2020). "Corporate Governance and Fraud", Baker, H.K., Purda-Heeler, L. and Saadi, S. (Ed.) *Corporate Fraud Exposed*, Emerald Publishing Limited, Leeds, pp. 107-125. <https://doi.org/10.1108/978-1-78973-417-120201007>.
- [13] Albrecht, S.W., & Hoopes, L. J (2014). Real examples of why financial statement audit cannot detect all

- fraud: Insight from an expert witness in major fraud cases. *Journal of Finance*, 6(3), 65 – 72.
- [14] Albrecht, S.W., Albrecht, O.C., Albrecht, C.C., & Zimbelman, F.M. (2018). *Fraud Examination*. Mason, OH: South-Western, Cengage Learning.
- [15] AL-Khulaifawi, M. J. H., & Rejeb, A. B. (2024). Analytical Methods In Auditing And Their Role In Detecting Financial Fraud In Financial Statements And Their Importance From The User's Point Of View (An Analytical Study). *Migration Letters*, 21(S4), 93-113.
- [16] Alshurafat, H. (2022). Forensic accounting as a profession in Australia? A sociological perspective. *Meditari Accountancy Research*, 30(2), 395-423. <https://doi.org/10.1108/MEDAR-04-2020-0865>.
- [17] Alshurafat, H., Al Shbail, M. O., & Mansour, E. (2021). Strengths and weaknesses of forensic accounting: an implication on the socio-economic development. *Journal of Business and Socio-economic Development*, 1(2), 135-148.
- [18] Altuk, E. V. (2021). Detection and prevention of fraud in the digital era. *Machine Learning Applications for Accounting Disclosure and Fraud Detection*, 126-137.
- [19] Alzahrane, M. A. (2024). Insights from forensic accounting educators and practitioners within the KSA context regarding the optimal forensic accounting skills set: an implication on the socioeconomic development. *Journal of Business and Socio-economic Development*, 4(1), 66-80.
- [20] Anghel, G., & Poenaru, C. E. (2023). Forensic Accounting, a Tool for Detecting and Preventing the Economic Fraud. *Valahian Journal of Economic Studies*, 14(2), 87-100.
- [21] Ardiansyah, E. I., Wardoyo, C., & Andayani, E. S. (2024). The influence of perception of internal control on fraud prevention with anti-fraud awareness as a moderation variable. *Journal of management, accounting, general finance and international economic issues*, 3(2), 664-674.
- [22] Arel, B., Beaudoin, C. A., & Cianci, A. M. (2012). The impact of ethical leadership, the internal audit function, and moral intensity on a financial reporting decision. *Journal of Business Ethics*, 109, 351-366.
- [23] Arel, B., Tomas III, M. J., & Stark, L. (2023). The Effect of Fraud Diamond Capability Measures on Fraud Occurrence. *Journal of Forensic Accounting Research*, 8(1), 141-159.
- [24] Arief, S. (2024). Digital Transformation in Accounting: The Nexus Between Technology, Leadership, and Beyond. In *Digital Transformation in Accounting and Auditing: Navigating Technological Advances for the Future* (pp. 29-59). Cham: Springer International Publishing.
- [25] Arslan, Ö. (2020). The forensic accounting profession and the process of its development in the world. In *Contemporary issues in audit management and forensic accounting* (Vol. 102, pp. 203-218). Emerald Publishing Limited.
- [26] Atmadja, A. T., Dharmawan, N. A. S., & Saputra, K. A. K. (2024). Determinants of Factors that Affect Accounting Fraud in Local Government Financial Management. *Australasian Accounting, Business and Finance Journal*, 18(1), 148-160.
- [27] Awang, Y., Shuhidan, S. M., Taib, A., Rashid, N., & Hasan, M. S. (2022, October). Digitalization of Accounting Profession: An Opportunity or a Risk for Future Accountants?. In *Proceedings*, 82(1), p. 93, MDPI.
- [28] Awolowo, I. (2019). Financial statement fraud: The need for a paradigm shift to forensic accounting. Sheffield Hallam University (United Kingdom).
- [29] Bekiaris, M., & Papachristou, G. (2017). Corporate and accounting fraud: Types, causes and fraudster's business profile. *Corporate Ownership & Control*, 15(1-2), 467-475.
- [30] Bhagat, N. (2024). Artificial Intelligence Challenges and Its Impact on Detection and Prevention of Financial Statement Fraud: A Theoretical Study. In *Demystifying the Dark Side of AI in Business* (pp. 60-80). IGI Global.
- [31] Bhasin, M. L. (2007). Forensic accounting: A new paradigm for niche consulting. *The Chartered Accountant*, January, pp. 1000-1010.
- [32] Bhasin, M. L. (2016). Contribution of forensic accounting to corporate governance: an exploratory study of an Asian country. *International Business Management*, 10(4), 479-492.
- [33] Bierstaker, J. L., Brody, R. G. and Pacini, C. (2006). Accountants' perceptions regarding fraud detection and prevention methods. *Managerial Auditing Journal*, 21(5), 520-535. <https://doi.org/10.1108/02686900610667283>.
- [34] Bishop, C. C., Hermanson, D. R., & Riley Jr, R. A. (2017). Collusive fraud: Leader, incident, and organizational characteristics. *Journal of Forensic Accounting Research*, 2(1), A49-A70.
- [35] Boyle, D. M., DeZoort, F. T., & Hermanson, D. R. (2015). The effect of alternative fraud model use on auditors' fraud risk judgments. *Journal of Accounting and Public Policy*, 34(6), 578-596.
- [36] Bulatović, A. (2018). Imovina kao element infrastrukture organizovanih kriminalnih grupa. *Finansijski*

- kriminalitet, 205-216.
- [37] Burzinji, Z. A. Q., Yusoff, W. S., Rosbi, M. S. B. M., Salleh, M. F. M., & Abdullah, A. H. (2022). The effect of forensic accounting on fraud prevention, the moderating role internal control effectiveness. *International Journal of Economics, Commerce and Management*, 10(1), 213-230.
- [38] Banarescu, A. (2015). Detecting and preventing fraud with data analytics. *Procedia economics and finance*, 32, 1827-1836.
- [39] Campbell, J. L., & Göritz, A. S. (2014). Culture corrupts! A qualitative study of organizational culture in corrupt organizations. *Journal of business ethics*, 120(3), 291-311.
- [40] Capraș, I.L., Achim, M.V. (2023). „An Overview of Forensic Accounting and Its Effectiveness in the Detection and Prevention of Fraud”. In: Achim, M.V. (eds) *Economic and Financial Crime, Sustainability and Good Governance. Contributions to Finance and Accounting*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-34082-6_13.
- [41] Castro, G. S. (2013). Internal auditors skepticism in detecting fraud: A quantitative study. Capella University.
- [42] Cheliatsidou, A., Sariannidis, N., Garefalakis, A., Azibi, J., & Kagias, P. (2023). The international fraud triangle. *Journal of Money Laundering Control*, 26(1), 106-132.
- [43] Chen, S. (2010). The role of ethical leadership versus institutional constraints: A simulation study of financial misreporting by CEOs. *Journal of Business Ethics*, 93(Suppl 1), 33-52.
- [44] Chizoba, C., Ishola, R., & Temitope, A. (2024). The Economics and Finance Letters. *Economics*, 11(1), 1-17.
- [45] Clavería Navarrete, A., & Carrasco Gallego, A. (2023). Forensic accounting tools for fraud deterrence: a qualitative approach. *Journal of Financial Crime*, 30(3), 840-854.
- [46] COSO (2013). Integral control: integrated framework, <https://doi.org/978-1-93735-239-4>.
- [47] Cressey, D. R. (1973). *Other People's Money: A Study of the Social Psychology of Embezzlement*, Patterson Smith, Montclair, NJ.
- [48] Cross, C. (2024). *Anatomy of a Ponzi scheme: Scams past and present: The New York Times Bestseller. Slice Publishing Mystery and Thriller Books*.
- [49] Cvetković, V. (2020). *Disaster Risk Management*. Beograd: Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama.
- [50] Cvetković, V. (2022). *Taktika zaštite i spasavanja u katastrofama*. Beograd: Naučno-stručno društvo za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama.
- [51] Cvetković, V. (2023). A Predictive Model of Community Disaster Resilience based on Social Identity Influences. *International Journal of Disaster Risk Management*, 5(2), 57-80.
- [52] Cvetković, V. M., & Šišović, V. (2024). Community Disaster Resilience in Serbia. In: *Scientific-Professional Society for Disaster Risk Management*, Belgrade.
- [53] Cvetković, V. M., Dragašević, A., Protić, D., Janković, B., Nikolić, N., & Milošević, P. (2022). Fire safety behavior model for residential buildings: Implications for disaster risk reduction. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 76, 102981. doi:<https://doi.org/10.1016/j.ijdrr.2022.102981>.
- [54] Cvetković, V., & Andrić, K. (2023). Comparative Analysis of Disaster Risk Management Systems in Germany, USA, Russia and China. Preprints, 2023020267, doi: 10.20944/preprints202302.0267.v1.
- [55] Cvetković, V., & Petrović, D. (2015). Integrano upravljanje u prirodnim katastrofama - Integrated natural disaster management. In: *Suprotstavljanje savremenom organizovanom kriminalu i terorizmu* (pp. 291-325): *Kriminalisticko-policijska akademija*, Beograd.
- [56] Cvetković, V., Nikolić, N., Nenadić, R. U., Ocal, A., & Zečević, M. (2020). Preparedness and Preventive Behaviors for a Pandemic Disaster Caused by COVID-19 in Serbia. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(11), 4124.
- [57] Cvetković, V., Noji, E., Filipović, M., Marija, M. P., Želimir, K., & Nenad, R. (2018). Public Risk Perspectives Regarding the Threat of Terrorism in Belgrade: Implications for Risk Management Decision-Making for Individuals, Communities and Public Authorities. *Journal of Criminal Investigation and Criminology*, 69(4), 279-298.
- [58] da Costa, A. P. P. (2017). Corporate governance and fraud: Evolution and considerations. *Corporate Governance and Strategic Decision Making*, 23(1), 15-23.
- [59] Darwazeh, R., Al-Daoud, K., AL-Khoury, A., Abuorabi, Y., & Dabaghia, M. (2024). Forensic accounting and firm performance: An empirical investigation on emerging markets. *Uncertain Supply Chain Management*, 12(2), 1155-1162.
- [60] Dmitrović, V. (2015). *Intelektualni kapital kao strateška performansa organizacije*. Beograd: Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Beogradu (Doctoral dissertation, Doktorska disertacija).

- [61]Dmitrović, V., Čičak, J., & Tijana, O. (2020). Accounting in digital environment. In XVII International Symposium Business and Artificial Intelligence (pp. 708-714).
- [62]Dmitrović, V., Radovanović, N., & Žarkić-Joksimović, N. (2016, September). Intellectual capital in function of increasing efficiency in business in organization. In Proceedings of the 19th Toulon-Verona Conference, Excellence in Services (pp. 203-210).
- [63]Domino, M. A., Giordano, G., & Webinger, M. (2017). An investigation of the factors that impact the perceived value of forensic accounting certifications. *Journal of Forensic and Investigative Accounting*, 9(1), 637-653.
- [64]Dyck, A., Morse, A., & Zingales, L. (2024). How pervasive is corporate fraud?. *Review of Accounting Studies*, 29(1), 736-769.
- [65]Evans, C. D. (2020). Forensic Accounting and Fraud Deterrence. In *Corporate Fraud Exposed: A Comprehensive and Holistic Approach* (pp. 261-278). Emerald Publishing Limited.
- [66]Fakhroni, Z., & Setiawan, F. S. (2024, January). Ethical values and auditors fraud tendency perception: Testing of gone theory. In *Proceeding International Conference on Accounting and Finance* (pp. 865-874).
- [67]Firmansyah, D., Suryana, A., Susetyo, D. P., & Syafei, M. Y. (2024). Fraud Management Model and Forensic Accounting—A Systematic Literature Review. *International Journal of Business, Law, and Education*, 5(2), 2213-2234.
- [68]Firth, M., Rui, O.M. and Wu, W. (2011). Cooking the books: recipes and costs of falsified financial statements in China. *Journal of Corporate Finance*, 17(1), 371-390, doi: 10.1016/j.jcorpfin.2010.09.002.
- [69]Fleming, A. S., Pearson, T. A., & Riley Jr, R. A. (2008). West Virginia University: Forensic accounting and fraud investigation (FAFI). *Issues in accounting education*, 23(4), 573.
- [70]Grozđanić, G., & Cvetković, M. V. (2024). Exploring Multifaceted Factors Influencing Community Resilience to Earthquake-Induced Geohazards: Insights from Montenegro. In: *Scientific-Professional Society for Disaster Risk Management*, Belgrade.
- [71]Grubor, G., Ristić, N., & Simeunović, N. (2013). Integrated forensic accounting investigative process model in digital environment. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 3(12), 1-9.
- [72]Gulin, D., Hladika, M., & Valenta, I. (2019). Digitalization and the Challenges for the Accounting Profession. *ENTRENOVA-ENTerprise REsearch InNOVation*, 5(1), 428-437.
- [73]Harte, B. K., & McHone, S. P. (2019). Discourse Fraud Analysis: A New Paradigm for Forensic and Investigative Accounting. *Journal of Forensic and Investigative Accounting*, 11(3), 425-439.
- [74]Haynes, A. (2022). Financial regulation and fraudulent activity. In *A Research Agenda for Financial Crime* (pp. 125-146). Edward Elgar Publishing.
- [75]Hitchcock, M. (2018), "The importance and implications of forensic accounting in the financial world". Undergraduate Honors College Theses 2016, p. 35, available at: https://digitalcommons.liu.edu/post_honors_theses/35 (accessed 15th May 2022).
- [76]Homer, E. M. (2020). Testing the fraud triangle: a systematic review. *Journal of Financial Crime*, 27(1), 172-187.
- [77]Honigsberg, C. (2020). Forensic accounting. *Annual Review of Law and Social Science*, 16(1), p. 1-16, doi: 10.1146/annurev-lawsocsci-020320-022159.
- [78]Indrianita, V. A., Susilowati, D., & Restianto, Y. E. (2024). The effectiveness of internal audit as a fraud prevention effort. *Majalah Ilmiah Dinamika Administrasi (MIDA)*, 21(1), 140-155.
- [79]International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) (2009). "International standard on auditing No. 240 (ISA No. 240): the auditors' responsibilities relating to fraud in an audit of financial statements", available at: www.iaasb.org (accessed 15 February 2024).
- [80]Irons, A., & Lallie, H. S. (2014). Digital forensics to intelligent forensics. *Future Internet*, 6(3), 584-596.
- [81]Jain, E., & Lamba, J. (2020). Forensic accounting: A way to fight, deter and detect fraud. *IARS'International Research Journal*, 10(1).
- [82]Jakovljević, N., & Dmitrović, V. (2024, March). AI and internal audit, reporting transformation. In *Conference on Organizational Science Development Green and Digital Transition—Challenge or Opportunity* (p. 369).
- [83]Janković, B., Knežević, S., & Bogojević Arsić, V. (2022). Saradnja policije i računovodstvenog forenzičara u cilju suzbijanja privrednog kriminaliteta. *Revizor*, 25(100), 21–30. <https://doi.org/10.56362/Rev22100021>.
- [84]Janković, B., Knežević, S., Milojević, S. (2023). Uloga računovodstvenog forenzičara u krivičnom postupku. *Revizor: časopis za teoriju i praksu* 26(1), 1-9.
- [85]Jaya, I. M. L. M., Agustia, D., & Nasution, D. (2021). Impact of intellectual capital on earnings management: financial statement fraud in Indonesia. *Journal of Economics, Finance and Management*

- Studies, 4(06), 724-733.
- [86] Jaya, I. M. L. M., Agustia, D., & Nasution, D. (2021). Impact of Intellectual Capital on Earnings Management: Financial Statement Fraud in Indonesia. *Journal of Economics, Finance and Management Studies*, 04(06). <https://doi.org/10.47191/jefms/v4-i6-07>.
 - [87] Johnson-Rokosu, S. F. (2015). Integrating forensic accounting core competency into the study of accounting. Case of Nigeria tertiary institutions. *Academic Journal of Economic Studies*, 1(3), 38-64.
 - [88] Joshi, P., Kumar, S., Kumar, D., & Singh, A. K. (2019, September). A blockchain-based framework for fraud detection. In *2019 Conference on Next Generation Computing Applications (NextComp)* (pp. 1-5). IEEE.
 - [89] Kagias, P., Cheliatsidou, A., Garefalakis, A., Azibi, J., & Sariannidis, N. (2022). The fraud triangle—an alternative approach. *Journal of Financial Crime*, 29(3), 908-924.
 - [90] Kamboj, S., Singh, L., & Kaur, T. (2024, March). Automated Fraud Detection in Financial Transactions using Machine Learning: An Ensemble Perspective. In *2024 2nd International Conference on Artificial Intelligence and Machine Learning Applications Theme: Healthcare and Internet of Things (AIMLA)* (pp. 1-6). IEEE.
 - [91] Kamuang, P. (2024). A Review on Financial Fraud Detection using AI and Machine Learning. *Journal of Economics, Finance and Accounting Studies*, 6(1), 67-77.
 - [92] Karabayir, M. E. (2019). Forensic accounting: Development and practices around the world. Available through [www.karabayir@hotmail.com](mailto:karabayir@hotmail.com).
 - [93] Kassem, R. (2024). Beyond the numbers: assessing the risk of management motives for fraud in external audits. *Journal of Accounting Literature*. <https://doi.org/10.1108/JAL-02-2024-0018>.
 - [94] Kaur, B., Sood, K. and Grima, S. (2023). A systematic review on forensic accounting and its contribution towards fraud detection and prevention. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 31(1), 60-95. <https://doi.org/10.1108/JFRC-02-2022-0015>.
 - [95] Kılıç, B. İ. (2020). "The Effects of Big Data on Forensic Accounting Practices and Education", Grima, S., Boztepe, E. and Baldacchino, P. J. (Ed.) *Contemporary Issues in Audit Management and Forensic Accounting (Contemporary Studies in Economic and Financial Analysis, Vol. 102)*, Emerald Publishing Limited, Leeds, pp. 11-26. <https://doi.org/10.1108/S1569-375920200000102005>.
 - [96] Kinanti, K. P., Amalia, F. A., Widyastuti, A., & Wicaksono, A. P. N. (2023). Forensic Accounting, Preventing and Detecting Fraud: A Systematic Literature. *Journal of Accounting and Finance Management*, 4(6), 462-485.
 - [97] Knežević, S., Milojević, S., & Grivec, M. (2023). Računovođe i etička pitanja: trendovi i problemi. *Revizor*, 26(102-103), 9–24. <https://doi.org/10.56362/Rev23102009K>.
 - [98] Knežević, S., Milojević, S., & Paunović, J. (2021). Razvoj forenzičkog računovodstva i izazovi u savremenom okruženju. *Revizor*, 24(95-96), 77–90. <https://doi.org/10.5937/Rev2196077K>.
 - [99] Knežević, S., Milojević, S., & Špiler, M. (2021). Edukacija o forenzičkom računovodstvu i veza s praksom. *Revizor*, 24(95-96), 35–49. <https://doi.org/10.5937/Rev2196035K>.
 - [100] Knežević, S., Milojević, S., & Travica, J. (2022). Prevare u kontekstu upravljanja vanrednim situacijama: Fraud in the context of emergency situations. *Zbornik radova Naučno-stručnog društva za upravljanje rizicima u vanrednim situacijama (Collection of Papers, Scientific-Professional Society for Disaster Risk Management and International Institute for Disaster Research*, 81-95.
 - [101] Knežević, S., Mitrović, A., & Cvetković, D. (2019). The role of auditing profession in detecting frauds in financial statements. *NBP-Journal of Criminalistics and Law*, 24(2), 97-109.
 - [102] Knežević, S., Stanković, A., & Tepavac, R. (2012). Accounting Information System as a Platform for Business and Financial Decision-Making in the Company. *Management*, 17(65).
 - [103] KPMG (2007). KPMG Distressed Debt Investment and Exit Strategies Survey, KPMG Germany, Frankfurt am Main.
 - [104] Kramer, B., Seda, M. and Bobashev, G. (2017). Current opinions on forensic accounting education. *Accounting Research Journal*, 30(3), 249-264, doi: 10.1108/ARJ-06-2015-0082.
 - [105] Kranacher, M-J., Morris, B. W., Pearson, T. A., & Riley, Jr., R. A. (2008). A model curriculum for education in fraud and forensic accounting. *Issues in Accounting Education*, 23 (4), 505 – 519.
 - [106] Krechovska, M. and Prochazkova, P. T. (2014). Sustainability and Its Integration into Corporate Governance Focusing on Corporate Performance Management and Reporting, Elsevier, Vienna, pp. 1144-1151.
 - [107] Kurnaz, N., Köksal, _ I. and Ulusoy, T. (2019). Forensic accounting in financial fraud control in digital environment: a research on independent auditors”. *Journal of Turkish Studies*, Vol. 14 No. 3, pp. 1609-1627, doi: 10.29228/TurkishStudies.22536.

- [108] Lakićević, A., Knežević, S., Stanković, A., & Dmitrović, V. (2012, September). Internal control in the function of raising of management quality in banks, 15. In Toulon-Verona Conference "Excellence in Services", The College of Management–Academic Studies, Rishon Lezion–Israel.
- [109] Lartey, P. Y., Akolgo, I. G., Jaladi, S. R., Ayeduvor, S., & Afriyie, S. O. (2023). Recent advances in internal control: Soft control overcoming the limits of hard control. *Frontiers in Management and Business*, 4(1), 289-302.
- [110] Leonard, W.V. (2010). *The Fraud Audit: Responding to the Risk of Fraud in Core Business Systems*. John Wiley and Sons, New York, NY.
- [111] Li, G., Wang, S., & Feng, Y. (2024). Making differences work: Financial fraud detection based on multi-subject perceptions. *Emerging Markets Review*, 60, 101134.
- [112] Lotfi, A., Salehi, M., & Lari Dashtbayaz, M. (2022). The effect of intellectual capital on fraud in financial statements. *TQM Journal*, 34(4), 651–674. <https://doi.org/10.1108/TQM-11-2020-0257>.
- [113] Madah Marzuki, M., Nik Abdul Majid, W. Z., Abu Bakar, H., Abdul Wahab, E. A., & Mohd Sanusi, Z. (2024). Risk Management practices and potential fraudulent financial reporting: evidence from Malaysia. *Asian Journal of Accounting Research*, 9(2), 116-126.
- [114] Magnanelli, B. S., Nasta, L., & Pirolo, L. (2017). Preventing financial statement frauds through better corporate governance. *Corporate Ownership & Control*, 14(3), 271-285.
- [115] Mahtani, U. (2022). Fraudulent practices and blockchain accounting systems. *Journal of Accounting, Ethics and Public Policy*, 23(1), 97-148.
- [116] Malik, A. W., Bhatti, D. S., Park, T. J., Ishtiaq, H. U., Ryou, J. C., & Kim, K. I. (2024). Cloud Digital Forensics: Beyond Tools, Techniques, and Challenges. *Sensors*, 24(2), 433.
- [117] Mandal, A. and S. A. (2023). Preventing financial statement fraud in the corporate sector: insights from auditors. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, <https://doi.org/10.1108/JFRA-02-2023-0101>.
- [118] Matar, D. O. (2023). The role of forensic accounting strategies in reducing financial and administrative corruption cases. *American Academic & Scholarly Research Journal*, 14(3), 12-25.
- [119] Mehta, K., Mittal, P., Gupta, P. K., Tandon, J.K. (2022). Analyzing the Impact of Forensic Accounting in the Detection of Financial Fraud: The Mediating Role of Artificial Intelligence. In: Khanna, A., Gupta, D., Bhattacharyya, S., Hassanien, A. E., Anand, S., Jaiswal, A. (eds) *International Conference on Innovative Computing and Communications. Advances in Intelligent Systems and Computing*, vol 1388. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-16-2597-8_50.
- [120] Merchant, K. A., & White, L. F. (2017). Linking the Ethics and Management Control Literatures. In *Advances in Management Accounting* (pp. 1-29). Emerald Publishing Limited.
- [121] Merservy, R. D., Romney, M. & Zimbelman, M. F. (2006). Certified fraud examiners: a survey of their training, experience and curriculum recommendations. *Journal of Forensic Accounting*, 7(1), 163 – 184.
- [122] Mert, İ. (2022). Investigation techniques, methods, types, and increasing impact of forensic accounting in digital period. *Maliye ve Finans Yazıları*, (118), 13-32.
- [123] Mey, M., Lloyd, H., & Ramalingum, K. (2014). Ethical leadership essential for an ethical environment. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(20), 897-908.
- [124] Miharsi, D., Gamayuni, R. R., & Dharma, F. (2024). Analysis of the utilization of Altman Z-Score, Beneish M-Score, and F-Score model in detecting fraudulent of financial reporting: a literature review. *Journal of management, accounting, general finance and international economic issues*, 3(2), 353-364.
- [125] Milošević, N., Dobrota, M., Dmitrović, V., & Barjaktarović Rakočević, S. (2021). Managerial perception of human capital, innovations, and performance: evidence from banking industry. *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics*, 32(5), 446-458.
- [126] Mitrić, M., Stanković, A., & Lakićević, A. (2012). Forensic Accounting - the Missing Link in Education and Practice. *Management*, 17(65), 41-50
- [127] Mitrović, A., & Knežević, S. (2020, September). Fraud and forensic accounting in the digital environment of accounting information systems: focus on the hotel industry. In *Tourism International Scientific Conference Vrnjačka Banja-TISC* (Vol. 5, No. 1, pp. 281-295).
- [128] Mittal, P., Kaur, A., & Gupta, P. K. (2021). The mediating role of big data to influence practitioners to use forensic accounting for fraud detection. *European Journal of Business Science and Technology*, 7(1), 47-58.
- [129] Morales, J., Gendron, Y., & Guénin-Paracini, H. (2014). The construction of the risky individual and vigilant organization: A genealogy of the fraud triangle. *Accounting, Organizations and Society*, 39(3), 170-194.
- [130] Mounce, P. H. & Frazier, J. J. (2002). The effect of forensic accounting education on an accountant's employment potential. *Journal of Forensic Accounting*, 3(1), 91 – 102.

- [131] Munteanu, V., Zuca, M. R., Horaicu, A., Florea, L. A., Poenaru, C. E., & Anghel, G. (2024). Auditing the Risk of Financial Fraud Using the Red Flags Technique. *Applied Sciences*, 14(2), 757.
- [132] Musaif, B. R., & Ghazali, I. The Role of Financial Distress in Mediating the Effect of Intellectual Capital on Financial Statement Fraud. *American International Journal of Business Management (AIJBM)*, 5(12), 142-153.
- [133] Nadaf, Y. (2023). Role of Forensic Accounting in Preventing Financial Frauds. *South India Journal of Social Sciences*, 21(39), 153-159.
- [134] Nakitende, M. G., Rafay, A., & Waseem, M. (2024). Frauds in business organizations: A comprehensive overview. *Research Anthology on Business Law, Policy, and Social Responsibility*, 848-865.
- [135] Nikolić, N., Cvetković, V., & Ivanov, A. (2023). Human resource development for environmental security and emergency management. In: *Scientific-Professional Society for Disaster Risk Management*, Belgrade.
- [136] Northouse, P. G. (2013). *Leadership: Theory and practice* (6th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- [137] Nursansiw, D. A. (2024). The Role of Forensic Accounting in Detecting Financial Frauds. *Accounting Studies and Tax Journal (COUNT)*, 1(1), 111-116.
- [138] Odeyemi, O., Ibeh, C. V., Mhlongo, N. Z., Asuzu, O. F., Awonuga, K. F., & Olatoye, F. O. (2024). Forensic accounting and fraud detection: a review of techniques in the digital age. *Finance & Accounting Research Journal*, 6(2), 202-214.
- [139] Odonkor, B., Kaggwa, S., Uwaoma, P. U., Hassan, A. O., & Farayola, O. A. (2024). The impact of AI on accounting practices: A review: Exploring how artificial intelligence is transforming traditional accounting methods and financial reporting. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 21(1), 172-188.
- [140] Okoye, E. I. (2009). Forensic accounting in developing economies problems and prospects. *University Advanced Research Journal*, (1). 1, July-September 2009, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1789123>.
- [141] Okoye, E. I. and Gbegi, D. O. (2013). Forensic accounting: a tool for fraud detection and prevention in the public sector. (A study of selected ministries in Kogi state), *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 3(3), 1-19.
- [142] Olade, M., & Owa, F. (2024). Determinants of Accounting Fraud Likelihood. *World Bulletin of Management and Law*, 33, 30-38.
- [143] Oladejo, M. T., & Jack, L. (2020). Fraud prevention and detection in a blockchain technology environment: challenges posed to forensic accountants. *International Journal of Economics and Accounting*, 9(4), 315-335.
- [144] Olaoye, G. O. (2024). Explainability and Interpretability in Fraud Detection Models. https://www.researchgate.net/publication/377530933_Explainability_and_Interpretability_in_Fraud_Detection_Models.
- [145] Onesti, G., Palumbo, R. (2023). Tone at the Top for Sustainable Corporate Governance to Prevent Fraud. *Sustainability*. 15(3), 2198. <https://doi.org/10.3390/su15032198>.
- [146] Owusu, G. M. Y., Koomson, T. A. A., Alipoe, S. A., & Kani, Y. A. (2022). Examining the predictors of fraud in state-owned enterprises: an application of the fraud triangle theory. *Journal of Money Laundering Control*, 25(2), 427-444.
- [147] Oyedokun, P., & Emmanuel, G. (2016). Forensic accounting investigation techniques: any rationalization?. Available at SSRN 2910318.
- [148] Özkul, F. U., & Pamukçu, A. (2012). Fraud detection and forensic accounting. In *Emerging fraud: Fraud cases from emerging economies* (pp. 19-41). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg.
- [149] Oztürk, M. S., & Usul, H. (2020). Detection of accounting frauds using the rule-based expert systems within the scope of forensic accounting. In *Contemporary issues in audit management and forensic accounting* (Vol. 102, pp. 155–171). Emerald Publishing. <https://doi.org/10.1108/S1569-375920200000102013>.
- [150] Pan, E. (2024). Machine Learning in Financial Transaction Fraud Detection and Prevention. *Transactions on Economics, Business and Management Research*, 5, 243-249.
- [151] Papadakis, S., Garefalakis, A., Lemonakis, C., Chimonaki, C., & Zopounidis, C. (Eds.). (2020). *Machine learning applications for accounting disclosure and fraud detection*. IGI Global.
- [152] Pearson, T. A. and Singleton, T. W. (2008). Fraud and forensic accounting in the digital environment. *Issues in Accounting Education*, 23(4), 545-559, doi: 10.2308/iace.2008.23.4.545.
- [153] Pepe, A. A. (2011). The evolution of technology for the accounting profession. *CPA Practice Advisor*, 19.
- [154] Popoola, O. M. J., Che-Ahmad, A., & Samsudin, R. S. (2014). Forensic accounting knowledge and mindset on task performance fraud risk assessment. *International Journal of Business and Management*, 9(9). doi:[10.5539/ijbm.v9n9p118](https://doi.org/10.5539/ijbm.v9n9p118).

- [155]Radenković, B., Despotović-Zrakić, M., Bogdanović, Z., Barać, D., Labus, A. (2015). *Elektronsko poslovanje*, Beograd: Fakultet organizacionih nauka.
- [156]Ramaswamy, V. (2007). New Frontiers: Training Forensic Accountants Within The Accounting Program. *Journal of College Teaching & Learning (TLC)*, 4(9). <https://doi.org/10.19030/tlc.v4i9.1545>.
- [157]Ramos, M. M., Sanchez Medina, A. J. and Blazquez Santana, F. (2019). Research topics in accounting fraud in the 21st century: a state of the art. *Sustainability*, 11(6), p. 1570, doi: 10.3390/su11061570.
- [158]Rehman, A. and Hashim, F. (2018). Literature review: preventive role of forensic accounting and corporate governance maturity. *Journal of Governance and Integrity (JGI)*, 1(2), 68-93.
- [159]Rezaee, Z. (2004). Restoring public trust in the accounting profession by developing anti-fraud education, programs, and auditing. *Managerial Auditing Journal*, 19(1), 134-148, doi: 10.1108/02686900410509857.
- [160]Rezaee, Z., & Wang, J. (2019). Relevance of big data to forensic accounting practice and education. *Managerial Auditing Journal*, 34(3), 268-288.
- [161]Rezaee, Z., Wang, J., & Lam, B. (2018). Toward the integration of big data into forensic accounting education. *Journal of Forensic and Investigative Accounting*, 10(1), 87-99.
- [162]Rose, A. M., Rose, J. M., Suh, I., Thibodeau, J., Linke, K., & Norman, C. S. (2021). Why financial executives do bad things: The effects of the slippery slope and tone at the top on misreporting behavior. *Journal of Business Ethics*, 174, 291-309.
- [163]Roseline, E. (2019). Restoring the capacity of leadership as role model to build anti fraud culture and system: a study of Indonesia. *Asia Pacific Fraud Journal*, 4(2), 167-175.
- [164]Rosner, R. L. (2003). Earnings manipulation in failing firms, *Contemporary Accounting Research*, 20(2), 361-408, doi: 10.1506/8evn-9krb-3ae4-ee81.
- [165]Rostami, V., & Rezaei, L. (2022). Corporate governance and fraudulent financial reporting. *Journal of Financial Crime*, 29(3), 1009-1026.
- [166]Sabau, E. M., Sendroiu, C., & Sgardea, F. M. (2013). Corporate Anti-fraud Strategies-Ethic Culture and Occupational Integrity. *Cross-Cultural Management Journal*, 15(2), 59-65.
- [167]Sahdan, M. H., Cowton, C. J., & Drake, J. E. (2020). Forensic accounting services in English local government and the counter-fraud agenda. *Public Money and Management*, 40(5), 380–389. <https://doi.org/10.1080/09540962.2020.1714208>.
- [168]Sahiti, A., & Bektashi, M. (2015). Detection techniques of fraud in accounting. *European Journal of Economics and Business Studies*, 2(1), 96-101.
- [169]Salehi, M., Ali Mohammed Al-Msafir, H., Homayoun, S., & Zimon, G. (2023). The effect of social and intellectual capital on fraud and money laundering in Iraq. *Journal of Money Laundering Control*, 26(2), 227-252.
- [170]Salehi, M., Ali Mohammed Al-Msafir, H., Homayoun, S., & Zimon, G. (2022). The effect of social and intellectual capital on fraud and money laundering in Iraq. *Journal of Money Laundering Control*. <https://doi.org/10.1108/JMLC-12-2021-0142>.
- [171]Salleh, K., Rani, U., Razak, N. A., & Baharim, S. (2017). Traits and Relevant Skills of the Forensic Accountant: Empirical Survey of Public Sector Organisations. *IPN Journal of Research & Practice in Public Sector Accounting & Management*, 1.
- [172]Saluja, S., Aggarwal, A., & Mittal, A. (2021). Understanding the fraud theories and advancing with integrity model. *Journal of Financial Crime*, 29(4), 1318-1328.
- [173]Saluja, S., Nayyar, V., Dawra, S., Jain, M., & Shukla, R. P. (2024). Artificial Intelligence in Forensic Accounting. In *Ethical Marketing Through Data Governance Standards and Effective Technology* (pp. 10-28). IGI Global.
- [174]Sane, P. (2024). ChatGPT assisted Raft Based Consensus Algorithm and Software Systems for Preventing Financial Accounting Fraud. *Healthcare Transaction Fraud Detection using Chaotic Iterative Gazelle-based Gated Recurrent Unit Technique*, " 2024 Third International Conference on Intelligent Techniques in Control, Optimization and Signal Processing (INCOS), Krishnankoil, Virudhunagar district, Tamil Nadu, India, 2024, pp. 1-6, doi:

10.1109/INCOS59338.2024.10527670.

- [175]Sargiacomo, M., Everett, J., Ianni, L., & D'Andreamatteo, A. (2024). Auditing for fraud and corruption: A public-interest-based definition and analysis. *The British Accounting Review*, 101355.
- [176]Sarigül, S. S., & Savsar, C. (2021). Forensic Accounting and Its Future. *Premium e-Journal of Social Science (PEJOSS)*, 5(15), 368-380.
- [177]Savić, B., & Pavlović, V. (2023). Impact of digitalization on the accounting profession. In *Digital Transformation of the Financial Industry: Approaches and Applications* (pp. 19-34). Cham: Springer International Publishing.
- [178]Segal, S. (2016). Accounting frauds—review of advanced technologies to detect and prevent frauds. *Economics and Business Review*, 2(4), 45-64.
- [179]Septiriana, R., Widianto, S. R., & Darma, P. E. (2024). Application of artificial intelligence in the prevention of fraud in financial statements. *Jurnal Ekonomi*, 13(01), 1417-1423.
- [180]Setiawan, N., & Cholili, A. (2023). Cultural Values as Anti-Fraud Strategy: Lessons from Islamic Schools. *Share: Jurnal Ekonomi dan Keuangan Islam*, 12(2), 500-525.
- [181]Shalhoob, H., Halawani, B., Alharbi, M., & Babiker, I. (2024). The impact of big data analytics on the detection of errors and fraud in accounting processes. *RGSA: revista de gestão social e ambiental*, 18(1), 1-25.
- [182]Sharma, A. and Panigrahi, P. K. (2013). A review of financial accounting fraud detection based on data mining techniques, *arXiv preprint arXiv:1309.3944*.
- [183]Shoetan, P. O., Oyewole, A. T., Okoye, C. C., & Ofodile, O. C. (2024). Reviewing the role of big data analytics in financial fraud detection. *Finance & Accounting Research Journal*, 6(3), 384-394.
- [184]Shukla, R. P., Ranjan, P., & Singh, P. (2024). Leveraging Advanced Analytics for Financial Fraud Detection. In *Artificial Intelligence and Machine Learning-Powered Smart Finance* (pp. 109-124). IGI Global.
- [185]Sihombing, E., Erlina, R., & Muda, I. (2019). The effect of forensic accounting, training, experience, workload and professional skeptic on auditors ability to detect of fraud. *International Journal of Scientific and Technology Research*, 8(8), 474-480.
- [186]Silverstone, H., Sheetz, M., Pedneault, S., & Rudewicz, F. (2012). *Forensic accounting and fraud investigation for non-experts*. John Wiley & Sons.
- [187]Simeon, E.D. (2018). Auditing and fraud control in corporate organisations. *Research Journal of Finance and Accounting*, 9(8), 190-196, doi: 10.13140/RG.2.2.22687.82083.
- [188]Smith, G. S. (2015). The past, present, and future of forensic accounting. *The CPA Journal*, 85(3), 16.
- [189]Steyn, B. and Niemann, L. (2014). Strategic role of public relations in enterprise strategy governance and sustainability – a normative framework. *Public Relations Review*, 40(2), 171-183.
- [190]Stoica, O. C., & Ionescu-Feleagă, L. (2021, June). Digitalization in accounting: A structured literature review. In *Proceedings of the 4th International Conference on Economics and Social Sciences: Resilience and Economic Intelligence through Digitalization and Big Data Analytics*, Sciendo, Bucharest, Romania (pp. 10-11).
- [191]Supriadi, I. (2024). The audit revolution: Integrating artificial intelligence in detecting accounting fraud. *Akuntansi dan Teknologi Informasi*, 17(1), 48-61.
- [192]Surya, B. A. A., & Firmansyah, A. (2024). The moderating role of leadership for fraud prevention efforts in public sector. *Riset: Jurnal Aplikasi Ekonomi Akuntansi dan Bisnis*, 6(1), 032-045.
- [193]Suryani, E., & Fajri, R. R. (2022). Fraud triangle perspective: Artificial neural network used in fraud analysis. *Calitatea*, 23(188), 154-162.
- [194]Tornjanski, V., Knežević, S., & Milojević, S. (2020, September). Synergetic effects of integrated collaboration between humans and smart systems in banking: An overview. In *XVII International Symposium SYMORG*, pp. 683-692.
- [195]Tornjanski, V., Knežević, S., & Vulević, B. (2021). Towards sustainability: Shaping the project

- management landscape in the context of the Society 5.0. In Proceedings of the 25th International Congress on Project Management-IPMA (pp. 173-184).
- [196] Tornjanski, V., Knežević, S., Ljubanić, D., Glišić, V., Žižić, D., & Travica, J. (2021, September). Towards secured digital business ecosystems: From threats to opportunities. In E-business technologies conference proceedings (Vol. 1, No. 1, pp. 1-14).
- [197] Tripathi, G., Ahad, M. A., & Casalino, G. (2023). A comprehensive review of blockchain technology: underlying principles and historical background with future challenges. *Decision Analytics Journal*, 100344.
- [198] Trivunac, J. B., Vukelić, G., & Milojević, S. (2024). The capability of the public internal audit function in Serbia to effectively carry out its role. *Oditor*, 10(1), 119-132.
- [199] Tyagi, A.K., Aswathy, S.U., & Abraham, A. (2020). Integrating blockchain technology and artificial intelligence: Synergies perspectives challenges and research directions. *Journal of Information Assurance and Security*, 15(5), 1554.
- [200] Van Akkeren, J. and Tarr, J. A. (2014). Regulation, compliance and the Australian forensic accounting profession. *Journal of Forensic and Investigative Accounting*, 6(3), 1-26.
- [201] Van Akkeren, J., Buckby, S. and MacKenzie, K. (2013). A metamorphosis of the traditional accountant: an insight into forensic accounting services in Australia. *Pacific Accounting Review*, 25(2), 188-216, doi: 10.1108/PAR-06-2012-0023.
- [202] Van Driel, H. (2018). Financial fraud, scandals, and regulation: A conceptual framework and literature review. *Business History*, 61(8), 1259–1299. <https://doi.org/10.1080/00076791.2018.1519026>.
- [203] Wang, Y., Stuart, T., & Li, J. (2021). Fraud and Innovation. *Administrative Science Quarterly*, 66(2), 267-297. <https://doi.org/10.1177/0001839220927350>.
- [204] Widnyana, I. W., & Widyawati, S. R. (2022). Role of forensic accounting in the diamond model relationship to detect the financial statement fraud. *International Journal of Research in Business and Social Science* (2147-4478), 11(6), 402-409.
- [205] Wolfe, D. T., & Hermanson, D. R. (2004). The Fraud Diamond: Considering the Four Elements of Fraud. *CPA Journal* 74.12, 38-42.
- [206] Xu, J. and Wang, B. (2019). Intellectual capital and financial performance of Chinese agricultural listed companies, *Custos e Agronegocio on Line*, 15(1), 273-290.
- [207] Yadgarovich, G. I. (2024). Leveraging digital technologies to combat financial fraud. *International Journal of Asian Economic Light*, 12(3), 5-8.
- [208] Yang, C. H. and Lee, K. C. (2020). “Developing a strategy map for forensic accounting with fraud risk management: an integrated balanced scorecard-based decision model”, *Evaluation and Program Planning*, 101780.
- [209] Yilmaz, I. (2018). Corporate governance and financial performance relationship: case for Omani companies. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*, 4(4), 84-106.
- [210] Zahari, A. I., Syed Yusuf, S. N., Said, J., Abdul Manan, D. I., & Mohd Tahir, H. (2023). The impact of ethical leadership on internal control systems. *Journal of Nusantara Studies (JONUS)*, 8(3), 1-25. <https://doi.org/10.24200/jonus.vol8iss3pp1-25>.
- [211] Zhang, Y. (2024). Business Ethics and Accounting Professional Ethics in Financial Fraud. *Frontiers in Business, Economics and Management*, 14(3), 14-16.
- [212] Zhou, W., & Kapoor, G. (2011). Detecting evolutionary financial statement fraud. *Decision support systems*, 50(3), 570-575.

3. Polazne hipoteze

Analizom referentne akademske literature i definisanog predmeta i cilja pristupnog rada postavljena je jedna opšta i pet posebnih hipoteza.

Glavna hipoteza koja će biti testirana u doktorskoj disertaciji je:

H0. Sinteza tradicionalnih istražnih tehnika sa digitalnim alatima poboljšava efikasnost profesije forenzičkih računovođa u otkrivanju i prevenciji prevara.

Posebne hipoteze jesu:

H1. Postojeći modeli forenzičkog računovodstva ne podržavaju u punoj meri identifikovanje i prevenciju prevarnih radnji.

H2. Razvoj i primena integrisanog modela forenzičkog računovodstva će unaprediti upravljanje rizikom od zloupotreba i prevara u organizacijama u digitalnom okruženju.

H3. Primena integrisanog modela forenzičkog računovodstva podržana snažnim razvojem i uticajem etičkog liderstva dovodi do poboljšanja u upravljanju resursima organizacije.

H4. Primenom savremenih tehnologija organizacije mogu da razviju proaktivne strategije za prevenciju prevara, što može uključivati poboljšanje internih kontrola, prilagođavanje politike finansijske bezbednosti i razvoj poslovnog okruženja otpornijeg na prevare.

H5. Primena novih tehnologija poboljšava istražne sposobnosti forenzičkih računovođa.

4. Naučne metode istraživanja

Da bi se uspešno realizovao cilj istraživanja i ispitala opravdanost postavljenih hipoteza, biće korišćene sledeće naučne metode:

- Prikupljanje podataka (koje pripada korpusu empirijskih metoda) na bazi literature o forenzičkom računovodstvu i naprednim tehnikama za prevenciju zloupotreba i prevara u organizacijama, unapređenju veština forenzičkih računovođa, kao i etičkom liderstvu koja će obuhvatati naučne radove, studije, priručnike, udžbenike i stručne publikacije izdate u zemlji i inostranstvu.

- Analiza (koja pripada korpusu empirijskih metoda) kroz:

- Analizu sadržaja i strukture postojećih modela za upravljanje rizikom od prevara u organizacijama sa fokusom na njihovu prevenciju u digitalnom okruženju i poboljšanje veština forenzičkih računovođa;
- Funkcionalnu analizu kojom će se utvrditi međuzavisnost elemenata i karakteristika postojećih modela za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju i elemenata etičkog liderstva;
- Komparativnu analizu kojom će se uporedno prikazati postojeći pristupi i modeli prevencije finansijskih prevara, njihove karakteristike i funkcionalnost.

- Sinteza (koja spada u korpus posebnih naučnih metoda) kroz analizu postojećih modela i predlog sopstvenog modela prevencije finansijskih prevara u organizacijama u funkciji podrške strateškom liderstvu uz sintezu elemenata postojećih rešenja.

Pored ostalog, planirano je da se sprovede empirijsko istraživanje primenom metode ispitivanja odabranog uzorka. Biće sprovedeno u Srbji. Ispitanici su lica koja su odgovorna za donošenje odluka u vezi sa strategijama za prevenciju i otkrivanje finansijskih prevara. Tehnika koja će biti korišćena je onlajn anketa, a kao instrument je predviđen strukturisani upitnik. Prikupljeni podaci će biti kvantitativno (primenom statističkih metoda) i kvalitativno analizirani i dobijeni rezultati će biti korišćeni za razvoj konceptualnog modela prevencije finansijskih prevara u digitalnom okruženju.

Rezultati istraživanja biće prezentovani na deskriptivan način, tabelarno i putem grafičkih prikaza.

5. Očekivani naučni doprinos

U naučnom smislu, osnovni doprinos rada će biti detaljan pregled proučavane oblasti forenzičkog računovodstva i etičkog liderstva. Takođe, u radu će biti prikazan komparativni pristup primenjenih tradicionalnih modela prevencije finansijskih prevara, sa istaknutim prednostima i nedostacima uz ukazivanje na moguća unapređenja, uz poseban osvrt na proces digitalizacije i njegovu ulogu u unapređenju istražnih veština forenzičkih računovođa. Doprinos ovog rada će se pokazati kroz predlog metodološkog koncepta koji će omogućiti sveobuhvatno i komplementarno sagledavanje uticaja svih nivoa, formi, dimenzija i elemenata etičkog liderstva, kao i integraciju takvog modela u strategiju upravljanja rizikom od finansijskih prevara radi efikasnijeg upravljanja resursima u organizaciji. Novi pristup će biti testiran u okviru doktorske disertacije.

Očekivani **naučni doprinosi** rezultata planiranog istraživanja ogledaju se u sledećem:

- razvijeni integrisani model će imati koristan uticaj na performanse jedne organizacije;
- unapređenje multidisciplinarnog pristupa u prevenciji finansijskih prevara u digitalnom okruženju;
- unapređenju istražnih veština forenzičkih računovođa u digitalnom okruženju;
- sistematizacija saznanja do kojih će se doći razvojem modela.

U **stručnom smislu**, ovo istraživanje će omogućiti različitim organizacijama da steknu uvid u značaj i način implementacije novog modela prevencije finansijskih prevara u digitalnom okruženju kao osnove za stvaranje platforme na kojoj bi se zasnivala borba protiv prevara u organizacijama. Ovo je važno za organizacije, jer bez efikasnog upravljanja resursima, nema održivog poslovanja.

Sa stanovišta društvene korisnosti, rezultati planiranog istraživanja mogu imati višestruke implikacije:

- unapređenje modela prevencije finansijskih prevara ;
- unapređenje procesa etičkog liderstva za efikasnije upravljanje rizikom od finansijskih prevara;
- poboljšanje performansi organizacija;
- smanjenje troškova;
- povećanje zadovoljstva korisnika razvijenog modela.

6. Plan istraživanja i struktura rada

Plan istraživanja

Istraživanje će biti sprovedeno u nekoliko faza:

- Faza prikupljanja i pregleda dostupne literature iz oblasti definisanja integrisanog modela za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju.
- Faza analize, komparacije i sinteze znanja stečenog na osnovu dostupne savremene literature o forenzičkom računovodstvu i naprednim tehnikama za otkrivanje i finansijskih prevara u organizacijama koje mogu da koriste forenzičke računovođe, prevenciji istih u digitalnom okruženju, kao i etičkom liderstvu i kritički osvrt na dosadašnje rezultate u datoj oblasti.

- Definisanje i realizacija empirijskog istraživanja kroz anketu i upotrebu javno objavljenih finansijskih podataka.
- Faza primene deskriptivne statističke, korelacione i regresione analize rezultata dobijenih empirijskim istraživanjem; primena modela za prevenciju finansijskih prevara u organizacijama u digitalnom okruženju i elemenata etičkog liderstva, uz jačanje kapaciteta forenzičkih računovođa.
- Faza zaključivanja.
- Faza pisanja rada.

Struktura istraživanja

Okvirno, strukturu doktorske disertacije sačinjavaće sledeća poglavlja:

- uvod sa datim obrazloženjem teme i kratkim pregled po ključnim poglavljima rada;
- pregled literature o definisanju integrisanog modela za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju.
- pregled literature o sintezi tradicionalnih istražnih tehnika sa digitalnim alatima kroz poboljšanje efikasnosti profesije forenzičkih računovođa u otkrivanju i prevenciji prevara.
- empirijsko istraživanje o integrisanom modelu za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju kroz ispitivanje sinteze tradicionalnih istražnih tehnika sa digitalnim alatima uz pomoć poboljšanja efikasnosti profesije forenzičkih računovođa u otkrivanju i prevenciji prevara;
- diskusija rezultata dobijenih pregledom literature i empirijskim istraživanjem iz ugla postavljenih hipoteza;
- predlog konceptualnog modela integracije za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju kroz sintezu tradicionalnih istražnih tehnika sa digitalnim alatima u funkciji poboljšanja efikasnosti profesije forenzičkih računovođa u otkrivanju i prevenciji prevara.
- zaključak;
- pregled korišćene literature.

7. Zaključak i predlog

Uvidom u profesionalne, akademske i istraživačke kvalifikacije i kompetencije kandidata Milana Resimića, potpisani članovi Komisije su mišljenja da ovaj kandidat ispunjava sve uslove za rad na predloženoj temi doktorske disertacije. Članovi Komisije su takođe mišljenja da su predloženi ciljevi, hipoteze, metode, plan i struktura dokorskog istraživanja konzistentni s prethodno definisanim predmetom i problemom dokorskog istraživanja, te da potpuno logično slede nalaze pristupnog rada koji je kandidat Milan Resimić odbranio pred ovom Komisijom 8. oktobra 2024. godine. Imajući u vidu da kandidat Milan Resimić ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju za odobrenje izrade doktorske disertacije, članovi Komisije su saglasni u stavu da se kandidatu **Milanu Resimiću** odobri izrada doktorske disertacije pod nazivom **Integrirani model za prevenciju finansijskih prevara u digitalnom okruženju**.

Na osnovu svega navedenog, Komisija predlaže Nastavno-naučnom veću da prihvati predloženu temu i odobri izradu prijavljene doktorske disertacije. Komisija predlaže imenovanje dva mentora ove doktorske disertacije: 1) dr Snežane Knežević, redovnog profesora Fakulteta organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu i 2) dr Vladimira Cvetkovića, vanrednog profesora Fakulteta bezbednosti Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu, 08.10. 2024.

ČLANOVI KOMISIJE

.....
Dr Snežana Knežević, redovni profesor, Univerzitet u Beogradu – Fakultet organizacionih nauka

.....
Dr Vladimir Cvetković, vanredni profesor, Univerzitet u Beogradu - Fakultet bezbednosti

.....
Dr Vesna Bogojević Arsić, redovni profesor, Univerzitet u Beogradu - Fakultet organizacionih nauka

.....
Dr Marijana Despotović Zrakić, redovni profesor, Univerzitet u Beogradu – Fakultet organizacionih nauka

.....
Dr Tatjana Ivanović, vanredni profesor, Univerzitet u Beogradu - Fakultet organizacionih nauka

.....
Dr Aleksandra Mitrović, vanredni profesor, Univerzitet u Kragujevcu - Fakultet za hotelijerstvo i turizam u Vrnjačkoj Banji